

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษาคือ เกษตรกรชาวสวนยางพารา ที่ได้เข้ามาลงทะเบียนใน ตลาดกลางยางพารา ซึ่งมีทั้งเกษตรกรชาวสวนยางในจังหวัดสงขลา และจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดพัทลุง จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดสตูล จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดตรัง และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นต้น

เนื่องจากประชากรมีจำนวนมาก คือ 896 ราย แต่เนื่องด้วยผู้วิจัยมีเวลาและงบประมาณจำกัด ผู้วิจัยจึงทำการสุ่มตัวอย่าง เพียง 20% ของจำนวนประชากรทั้งหมด โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลร่วมกับเจ้าหน้าที่ของตลาดกลางยางพารา ในวันเปิดให้บริการ โดยแจกแบบสอบถามให้เกษตรกรชาวสวนยางที่เข้ามาใช้บริการในตลาดกลางยางพารารายละ 1 ชุด พร้อมทั้งอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับแบบสอบถามให้เกษตรกรชาวสวนยางทราบ เพื่อให้เกษตรกรชาวสวนยางกรอกข้อมูลในแบบสอบถาม และผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่เกษตรกรชาวสวนยางได้กรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้วภายในวันนั้น ได้ตัวอย่าง 179 ราย แต่เนื่องจากแบบสอบถามบางชุดไม่สมบูรณ์จึงได้ทำการคัดเลือกชุดที่สมบูรณ์เท่านั้นมาทำการวิจัย จึงได้กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัย 130 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบปิด (close - ended question) และแบบเปิด (open - ended question) และในเรื่องระดับความคิด เห็น ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราที่มีต่อการดำเนินงานของตลาดกลางยางพารา เป็นคำถามแบบ Likert scale มี 5 ตัวเลือก คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วยและ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งคำถามที่เป็นคำถามประเภทล้อยตามหรือเห็นด้วย และคำถามประเภท ไม่เห็นด้วย หรือไม่ชอบ มีการกำหนดคะแนน ดังนี้

1. คำถามประเภทเห็นด้วยหรือคล้อยตาม ให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5
เห็นด้วย	ให้คะแนน	4
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	3
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1

2. คำถามประเภทไม่เห็นด้วย หรือไม่ชอบ ให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1
เห็นด้วย	ให้คะแนน	2
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	3
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5

การแปลงคะแนนข้างต้นนี้ ผู้วิจัยนำมาจัดกลุ่ม โดยมีอัตราภาคชั้นเท่ากับ 0.80 จากสูตร (ชูศรี, 2527 : 29)

ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้	กำหนดคะแนนสูงสุด	=	5
	กำหนดคะแนนต่ำสุด	=	1
	จำนวนชั้น	=	5
แทนค่าสูตรในอัตราภาค		=	5 - 1 = 0.80

ดังนั้นในการจัดช่วงแต้มคะแนนเฉลี่ย จึงสามารถจัดได้ ดังนี้

แต้มคะแนนเฉลี่ย	4.21 - 5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
แต้มคะแนนเฉลี่ย	3.41 - 4.20	เห็นด้วย
แต้มคะแนนเฉลี่ย	2.61 - 3.40	ไม่แน่ใจ
แต้มคะแนนเฉลี่ย	1.81 - 2.60	ไม่เห็นด้วย
แต้มคะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.80	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ลักษณะของคำถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานของตลาดกลางยางพารา ลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบปลายเปิด มีสองตัวเลือก แต่ละข้อจะมีตัวเลือกที่ถูกต้องเพียงหนึ่งตัวเลือก ให้คะแนนสำหรับคำถามที่ถูกต้อง 1 คะแนน และไม่ให้คะแนนเมื่อตอบผิด คำถามที่ใช้ประกอบด้วยข้อความเชิงบวก (Positive Statement) และข้อความเชิงลบ (Negative Statement)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยางต่อการดำเนินงานของตลาดกลางยางพารา ในด้าน ราคาขายที่เป็นธรรม ด้านคุณภาพยาง ด้านความเที่ยงตรงของเครื่องชั่ง และ ความคิดเห็นด้านคุณภาพชีวิตหลังมีตลาดกลางยางพารา

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรชาวสวนยางต่อการดำเนินงานของตลาดกลางยางพารา

การทดสอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยทำการทดสอบแบบสอบถาม 2 ประการ ดังนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปศึกษาและกรรมการที่ปรึกษา ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)
2. การทดสอบเนื้อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่เข้ามาใช้บริการของตลาดกลางยางพารา ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 20 คน แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นโดยวิธีของ Split-half method แล้วหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยวิธีของ Pearson Product Moment Correlation Coefficient แล้วนำไปคำนวณค่าตามสูตรของ Spearman Brown ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.88 (ผลการทดสอบในภาคผนวก ข.) แสดงว่าแบบสอบถามเชิงทัศนคตินี้มีเนื้อหาความเชื่อมั่นสูงพอสมควร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้จากการสอบถามเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่เข้ามาใช้บริการของตลาดกลางยางพารา
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยรวบรวมเอกสารสิ่งพิมพ์จากตลาดกลางยางพารา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้ มาตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว นำมาจัดระเบียบข้อมูล เพื่อเตรียมการสำหรับการใช้การวิเคราะห์ทางสถิติ โดยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science, SPSS/PC⁺)

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1. สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าสูงสุด (Maximum) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานบางประการของเกษตรกรชาวสวนยางพารา และข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่มีต่อการดำเนินงานของตลาดกลางยางพารา

2. การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยวิเคราะห์แบบขั้นตอน (Stepwise Method) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร กับตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยางต่อการดำเนินงานของตลาดกลางยางพาราในด้าน ราคาที่เป็นธรรม ด้านคุณภาพยาง ด้านความเที่ยงตรงของเครื่องชั่ง และด้านคุณภาพชีวิต ซึ่งมีสมการ ดังนี้

$$P = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8$$

เมื่อ P = ความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยางเกี่ยวกับการดำเนินงานของตลาดกลางยางพารา

a = ค่าคงที่

$b_1 \dots b_8$ = ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตามเมื่อควบคุมค่าของตัวแปรอิสระอื่นที่มีอยู่ในสมการได้คงที่แล้ว

X_1 = อายุของเกษตรกร

X_2 = การศึกษาของเกษตรกร

X_3 = สภาพพื้นที่ถือครองของเกษตรกร

X_4 = รายได้เกษตรกร

X_5 = ความถี่ในการใช้บริการตลาดกลางยางพารา

X_6 = ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตลาดกลางยางพารา

X_7 = การติดต่อกับบุคคลอื่น

X_8 = การรับข้อมูลข่าวสาร

เกณฑ์การวัดระดับสหสัมพันธ์ บบผา (มปป : 148) โดยแบ่งเกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์

ดังนี้

ค่าของ R_{xy}	แสดงว่า
+0.70 ขึ้นไป	ความสัมพันธ์ในทางบวกและสูงมาก
+0.50 - 0.69	ความสัมพันธ์ในทางบวกและมากพอสมควร
+0.30 - 0.49	ความสัมพันธ์ในทางบวกและปานกลาง
+0.10 - 0.29	ความสัมพันธ์ในทางบวกและต่ำ
+0.01 - 0.09	ความสัมพันธ์ในทางบวกและแทบไม่มีความสัมพันธ์กันเลย
0.00	ไม่มีความสัมพันธ์เลย
-0.01 ถึง -0.09	ความสัมพันธ์ในทางลบและแทบไม่มีความสัมพันธ์กันเลย
-0.10 ถึง -0.29	ความสัมพันธ์ในทางลบและต่ำ
-0.30 ถึง -0.49	ความสัมพันธ์ในทางลบและปานกลาง
-0.50 ถึง -0.69	ความสัมพันธ์ในทางลบและมากพอสมควร
-0.70 ขึ้นไป	ความสัมพันธ์ในทางลบและสูงมาก

โดยความสัมพันธ์ในทางลบ (-) แสดงว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม